Бөек Җиңүнең 70 еллыгына әзерлек - җәмәгатьчелек советы игътибарында

Җәмәгатьчелек советы тормыш-көнкүрешебезгә кагылышлы күп төрле юнәлешләр буенча эшчәнлек алып бара. 27 май көнне башкарма комитетның кече залында үткәрелгән утырышны ачып, аның рәисе Виталий Аргодяев, караласы мәсьәләләрнең күп булуын белдерде. Чарада район башлыгы урынбасары Нажия Хәйдәрова катнашты.

Җәмәгатьчелек советы утырышының беренче блогы Бөек Ватан сугышында җиңүнең 70 еллыгына әзерлек мәсьәләләренә багышланды. Әлмәт муниципаль районы ветераннар советы рәисе Васил Хуҗәхмәтов, район һәм шәһәрдә Җиңү бәйрәмнәрен һәрвакыт лаеклы төстә уздырылуына басым ясап, моннан берничә ел элек башланган яңа эш алымнары, оешма, предприятиеләр һәм ветераннар советы арасындагы күркәм эш үрнәкләре, аларның уңай нәтиҗәсе турында сөйләде. Уртак тырышлык белән 70 еллыкны да оешкан төстә уздырырбыз, дигән ышаныч белдерде.

Халыкны социаль яклау идарәсе җитәкчесе Закирҗан Шакирҗанов докладыннан күренгәнчә, ЗАГС идарәсе, авыл җирлеге башлыклары белән берлектә Бөек Ватан сугышында катнашучылар базасы һәрдаим яңартылып тора. Бүгенге көндә Әлмәт районы һәм шәһәрендә 203 сугыш ветераны, "Германияне җиңгән өчен" һәм "Япониядә җиңгән өчен" медале ияләре - 67 кеше, сугышта катнашкан ветераннарның тол хатыннары - 250, 12 кеше фашист концлагерьләрендә тоткынлыкта, 4 кеше Ленинград блокадасында булучылар һәм 4030 тыл хезмәтчәннәре исәпләнә. Һәрбер ветеранның социаль паспортын булдыру эше төгәлләнгән. Сугыш ветераннарын торак белән тәэмин итү Федераль программасы нигезендә, 339 ветеран торак белән тәэмин ителгән. Бүгенге көндә чиратта торучы 14 кешенең 13е фатирга субсидия бирелүе турында документ алган инде. Субсидия күләме 1 млн 143 мең 613 сум тәшкил итә. Җирле бюджет хисабыннан "Германияне җиңгән өчен" һәм "Япониядә җиңгән өчен" медальләре ияләренә торак-коммуналь хезмәтләргә түләү өчен махсус субсидия бирелә. 2014 елда ярдәмгә мохтаҗ булган 12 ветеранга төрле формаларда матди ярдәм күрсәтелгән. Авылда яшәүче ветераннар белән дә планлы эш алып барыла. Агымдагы елда шәһәрдәге "Голубое озеро" санаторий-профилакториесендә 32 кеше сәламәтләнеп ныгыткан, ел ахырына кадәр әлеге санны 100гә җиткерү бурычы тора. Әлеге максатларга бюджетта 1 млн сум каралган. 2001 елда район башлыгы һәм Совет карары нигезендә, эшләп чыккан оешма һәм предприятиеләрә таралган ветераннар ТОСМСлар аша баш предприятиеләргә беркетелде. Россия Президентының 31.05.2012 елга карары нигезендә өлкән буын кешеләрен 90, 95 яшьлек юбилейлары белән рәсми рәвештә тәбрикләү дәвам итә. 2013 елда андыйлар саны 176 булса, агымдагы елның 5 аенда район башлыгы, аның урынбасарлары тарафыннан 86 ветераны юбилейлары белән тәбрикләргә өлгергәннәр. Закирҗан Шәрипович ассызыклап узганча, Бөек Ватан сугышы ветераннары яшәгән йортларга мемориаль такталар урнаштыру, инде вафат булганнарның каберлекләрен карау, чистарту эшен оештыру һәм башка күп төрле эшләр 70 еллыкка әзерлек кысаларында башкарыла.

Мәдәният идарәсе җитәкчесе Гүзәл Пайдуллина районда эшләп килүче 142 мәдәният учреждениесе тарафыннан оештырылырга һәм үткәрелергә тиешле чаралар планы белән таныштырды. Ел дәвамында тематик әңгәмәләр, стендлар, очрашулардан тыш авыл җирлекләрендәге һәйкәл һәм обелискларны ремонтлау, яңарту эшен дәвам итү һәм төгәлләү күздә тотыла.

Яшьләргә хәрби-патриотик тәрбия бирү турында балалар һәм яшьләр эшләре идарәсе, ДОСААФ, Аппак авыл җирлеге вәкилләре чыгыш ясады. "Без Бөек Ватан сугышында җиңүнең 70 еллыгын лаеклы итеп үткәрергә тиешбез", - диде ӘМР башлыгы урынбасары Нажия Хәйдәрова, утырышның беренче өлешенә йомгак ясап.

Аннары утырышта коррупциягә, тәмәке тартуга каршы профилактика һәм җәмәгать транспорты эшенең сыйфатын тикшерү буенча рейд турында мәгълүмат тыңланды. Доклад белән район башлыгы киңәшчесе Флүс Гарипов чыгыш ясады.

Фәрдия ХӘСӘНОВА

Олы юлга дәшә соңгы кыңгырау

Соңгы кыңгырау - мәктәп бәйрәмнәре арасыннан иң күңелгә кереп калганы, онытылмый торганы. Аеруча «соңгы» сүзе хисләр ташкыны кузгалуга сәбәп булып тора. Шуңадыр да, Соңгы кыңгырау күпләр өчен аерылышу, изге теләкләр тели торган моңсу бәйрәм буларак истәлекле. 11 нче сыйныф укучылары өчен янгыраган соңгы кыңгырау яңа, олы тормышка чакыру билгесе. Әле кичә генә алар мәктәп укучылары булсалар, бүген инде яшь егет-кызлар җиде юл чатында, олы тормышка илтүче сукмакларны сайлыйлар.

24 май көнне Әлмәт районы һәм шәһәренең барлык мәктәпләрендә дә "Соңгы кыңгырау" бәйрәмнәре узды. 2013-2014 уку елында барлыгы 3152 укучы мәктәпне тәмамлады, шуларның 1118е - 11 нче, 2034е - 9 нчы сыйныф укучылары. Бу бәйрәм шәһәребезнең Риза Фәхреддин исемендәге 1 нче гимназиясендә аеруча үзенчәлекле шартларда узды. Агымдагы елда бу белем учагында 20 нче юбилей чыгарылышы, гимназияне 49 укучы тәмамлый.

Соңгы кыңгырау бәйрәмендә Әлмәт муниципаль районы башлыгы Мәҗит Салихов катнашты. Район башлыгы үткән елларда гимназиянең белем һәм тәрбия бирү юнәлешендә иң нәтиҗәле эшләүче белем бирү учреждениесе булуын ассызыклады, һәммәсенең дә югары уку йортларына керүен, югары квалификацияле белгечләр булып җитешүләрен әйтте.

- Гимназиядә яшәп килгән матур традицияләрне дәвам итегез, быелгы чыгарылыш имтиханнарын уңышлы тапшырып, һөнәрне дөрес сайлап, киләчәктә җәмгыятебез өчен кирәкле, аның данын һәм байлыгын арттыруга хезмәт итүче шәхесләр булыгыз, - диде район башлыгы үзенең тәбрикләү сүзендә. Гадәт буенча, бүгенге тантанада гимназия гамәлгә куйган Риза Фәхреддин премиясе ияләре билгеле булды. Кунаклар да буш кул белән килмәгән. 12 ел шефлары булып торган Рәсим Йосыпов, хәзерге шефлары "Нефтегаз" предприятиесе, депутат Рәшидә Камалова иң яхшы укытучыларга һәм укучыларга бүләкләр тапшырдылар. "Әлмәтәм" бию ансамбленең сәнгать җитәкчесе Фәридә Кикар-Сафина быел гимназияне тәмамлаячак биюче бер егеткә һәм ике кызга истәлеге итеп алтын йөзек бүләк итте.

- Чыгарылыш сыйныф укучыларының иң җаваплы чоры башлана. Мәктәп директоры Фирүзә Вәлиуллина сүзләренчә, мәктәпне тәмамлаган укучыларның һәммәсе дә югары уку йортларында (80 проценты бюджет төркемнәрендә) белем ала. Быел да иң яхшы укытучы һәм иң яхшы укучы сайланды. Укуда һәм эштә ирешкән уңышлары өчен шефларның бүләгенә технология укытучысы Рамил Яһудин һәм гимназияне тәмамлаучы Марсель Нуретдинов лаек булды.

Бәйрәм концертын гимназияне тәмамлап чыгучылар үзләре әзерләгән иде. Бәйрәм ахырында алар саубуллашу вальсын башкардылар, укытучыларына чәчәкләр һәм сувенирлар бүләк иттеләр. Ә район башлыгына зирәклек һәм белем символы тапшырылды.

Ф.САБАЛЫ

очрашулар

Әхлаклылык — тәрбия нигезе

Әдәп - гарәп сүзе, гадәт мәгънәсен аңлата. Моңа тәрбия, яхшы холык, үзеңне тота белүчәнлек, кешеләр белән аралаша белү төшенчәләре керә. Мәктәп укучыны фән нигезләре белән генә коралландырып чыгарырга тиеш түгел, ә тормышта үз урынын таба алырлык яшәешенең язылмаган законнарын белеп, психологик каршылыкларны җиңә алырлык, җәмгыятькә яраклашырлык шәхес үстерергә тиеш.

Шушы максатларны истә тотып, безнең мәктәп коллективы тәрбия эшен төрле юнәлешләрдә оештыра. Башлангыч сыйныф җитәкчеләре тәрбия сәгатьләрендә татар халык һәм язучыларыбыз әкиятләрен кулланалар. Әкият геройлары балага катлаулы хәлләрдән чыгу юлларын ирексезләмичә генә тәкъдим итә, үзенә һәм үз мөмкинлекләренә ышаныч уята. Мәктәтә бай китапханә бар. Үзебезнең төбәктә яшәп иҗат итүче язучылар, иҗат кешеләре белән очрашулар еш булып тора. Мәктәптә үзешчән композитор Розалия Галләмованың эшләве дә безнең өчен отышлы. Безнең мәктәп укучылары үзләре дә әдәби әсәрләрне сәхнәләштерергә бик яраталар. Укучылар өчен халкыбызның иң күркәм сыйфатларын җыйган үрнәк образларның берсе - Әлмәндәр. 10 класс укучылары -сыйныф җитәкчесе Фәридә Заһит кызы җитәкчелегендә "Әлдермештән-Әлмәндәр" әсәрен сәхнәләштерделәр. Картның дөньяны һәм тормышны яратуы, яшәүнең мәгънәсен таба белүе, янәшәсендәге башка милләтләр белән дус, тату яшәү, бер-берсенә хөрмәт белән карау, соңгы юлга киткәндә аларның да бәхилләген алу кебек вакыйгалар укучыда әхлак сыйфатлары, толерантлык тәрбияли.

Татар халкы үзенең бөек шәхесләре белән горурлана ала. Бөек Тукаебызның шигырьләрен укучылар мәктәпкә килгәнче үк өйрәнәләр. Ә менә безнең 3 сыйныф укучылары Миләүшә Тәлгать кызы җитәкчелегендә сәхнәләштерделәр дә әле. "Кызыклы шәкерт"не карагач әти-әниләрдә, укучыларда , "Ландыш" балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрдә бик канәгать калдылар. Без үзебезнең эшебезне ветераннар оешмасы, авыл мәдәният йорты,- китапханә, «Ландыш» балалар бакчасы, ата-аналар белән тыгыз элемтәдә торып оештырабыз. Әле апрель аенда гына Бөек Ватан сугышы ветераннарының, тыл хезмәткәрләренең өйләренә булып, нинди ярдәм кирәклеген ачыкладык. Укучылар белән кулдан килгән ярдәмне оештырдык.

Балаларга әхлак тәрбиясе бирү нәтиҗәсен киң җәмәгатьчелеккә җиткерү максатыннан мәктәптә "Әхлак тәрбиясе-күңел хәзинәсе" дип исемләнгән әдәби музыкаль кичә үткәрелде. Әлеге чарада мәктәпнең барлык укучылары да актив катнашты. Кичәбез "Шушы яктан, шушы туфрактан без" музыкасы белән башланып китте. Бәйрәмдә мәшһүр татар галиме, әдип, педагог, дин белгече, Ризаэддин Фәхреддин һәм башка татар мәгърифәтчеләренең китапларыннан күргәзмә оештырылган иде. Укучыларга аның үгет-нәсихәт тәрбияви басмалары ошады. Алай гына да түгел, чал тарих битләреннән "Ризаэддин бабай" кунакка килеп, балалар белән әңгәмә үткәрде,үзенең үгет-нәсихәтләрен бирде. Укучылар тәрбияле бала нинди булырга тиешлеген әйтеп, шигырьләр сөйләделәр,тәрбияле булып үсәргә сүз бирделәр. Бәйрәмдә Әлмәт мөхтәсибе Фәһим хәзрәт, авылның остабикәсе Әлфия Заманова, мәгариф идарәсе методисты Н.Х.Ганиева һ.б. кунаклар катнашып, чыгыш ясадылар. Укучылар сораулар биреп әңгәмәне тагын да җанландырдылар.Үзара аралашу кызыклы һәм файдалы үтте.

"Үткәнен белмәгән халыкның киләчәге юк" - дигән сүзләрне безнең укучыларбызы бервакытта да онытмыйлар. Шуны тагы бер тапкыр раслау өчен килгән кунакларыбызны мәктәбебезнең музее белән таныштырдык. Чын тормышның төп максаты - гадилекне аңлау, гүзәллекне тоя белү, яхшылыкка омтылу. Әлеге сүзләр укучыларыбызның тормыш девизына әвереләр, дип ышанабыз.

С. САДЫЙКОВА, Габдрахман гомуми урта белем бирү мәктәбе укытучысы

Ветераннарны кайгыртып

Бөек Ватан сугышы тәмамлануга 69 ел тулып узды. Илебезгә азатлык алып килгән бу бөек көнне якынайтуга үзләреннән зур өлеш керткән ветераннарыбыз сафы да сирәгәйгәннән-сирәгәя бара. Аларга кадер - хөрмәт күрсәтү безнең изге бурыч. Узган атнада Елховой авылында яшәүче Бөек Ватан сугышы ветераны Әгъзәметдин Имам улы Вилданов үзенең 90 яшьлек юбилеен билгеләп узды. Аны тәбрикләргә Әлмәт муниципаль районының авыл хуҗалыгы һәм азык төлек идарәсе җитәкчесе Извил Габдрәкыйпов, ветераннар советы рәисе Васил Хуҗәхмәтов, аның урынбасары Анатолий Никифоркин, Елховой авылы җирлеге башлыгы Дания Хәйрисламова, якыннары һәм туганнары килгән иде. Россия Президентының котлау открыткасын, Әлмәт районы башлыгы Мәҗит Салихов исеменнән котлау сүзләрен җиткереп Извил Габдрәкыйпов Әгъзәметдин агага Вилданова сәламәтлек, җан тынычлыгы, имин тормыш теләде, бүләкләр тапшырды. Әгъзәметдин Имам улы Вилданов 1924 елның 22 маенда Әлмәт районының Иске Багряж - Елховой авылында туган. 4 класс белем алганнан соң, "Коммунизм юлы" колхозында хезмәт юлын башлый. 1943 елны сугышка алынып, Украина фронтында хезмәт итә. Шул ук елны чираттагы сугышларның берсендә каты яраланып хәрби госпитальгә эләгә, 1944 елны икенче тапкыр фашист пулясыннан каты яралана. Бары 1947 елда гына киредән туган якларына кайта. Үлем белән йөзгә-йөз очрашкан, фашист илбасарларына каршы көрәштә күп батырлыклар күрсәткән Әгъзәметдин ага Вилдановка сугыштан кайтканда бары 23 яшь була. Ветеран сугыштан соңгы елларда да туган колхозында гомер буе тырышып хезмәт куя. Хәзерге вакытта ул кызы тәрбиясендә бәхетле гомер кичерә. Аның 10 оныгы, 11 оныкчыгы бар. Әгъзәметдин Вилданов күп төрле хөкүмәт бүләкләренә ия. Бөек Ватан сугышының II Дәрәҗә Ордены кавалеры.

Фәрдия ХӘСӘНОВА